

Předmluva Národní účetní rady k Interpretacím českých účetních předpisů

Preambule

1. Interpretace vyjadřují odborný názor Národní účetní rady, jejímiž členy jsou reprezentanti významných profesních organizací a odborné akademické půdy. Tvorbou Interpretací usiluje Národní účetní rada o jednotné a vhodné používání zákona o účetnictví a ostatních právních předpisů. Jednotlivé členské organizace NÚR podporují tvorbu Interpretací a jejich používání v praxi.

2. Interpretace českých účetních předpisů jsou schvalovány nadpoloviční většinou všech hlasů Národní účetní rady, nejsou však právně závazným názorem, neboť takovýto názor jsou oprávněny vydávat pouze soudy. Cílem interpretací je přispívat k formulaci optimálních postupů v oblasti účetnictví a účetního výkaznictví včetně souvisejících otázek. Při přípravě Interpretací byly uplatňovány zkušenosti členů Národní účetní rady a s odbornou péčí byly posouzeny všechny dostupné informace v návaznosti na platné právní předpisy. Národní účetní rada neposkytuje záruku za bezvýhradnou správnost Interpretací a nepřijímá právní odpovědnost za jejich uplatnění.

3. Postupy popsané v jednotlivých interpretacích v odstavci „Řešení problému“ jsou návodem pro účetní jednotkou v případech, kdy má jejich aplikace významný dopad na informace uvedené v účetní závěrce a kdy informační přínosy jsou větší než náklady nutné na jejich získání. Dopad na účetní závěrku je významný, pokud vede:

- k vykázání informace, která může ovlivnit úsudek nebo rozhodování osoby, která tuto informaci využívá
- ke změně informace, jejímž důsledkem může být ovlivnění úsudků nebo rozhodování osoby, která tuto informaci využívá

4. Každá interpretace může uvádět, zda její uplatnění je retrospektivní nebo prospektivní. Pokud není toto v interpretaci určeno, rozhodne o uplatnění účetní jednotka.

Předmět

5. Předmětem jednotlivých Interpretací je vyjádření odborného názoru na praktickou aplikaci českých účetních pravidel, který bude reagovat na:

- a) účetní otázky, které nejsou řešeny českými účetními předpisy nebo je jejich řešení pro praxi nedostatečné, nebo
- b) otázky, které vznikly nově při uplatňování účetních předpisů v praxi, nebo
- c) otázky, které jsou účetními předpisy řešeny, ale aplikace je v praxi nejednotná.

Cíl

6. Cílem Interpretací je zdokonalování aplikace českých účetních předpisů tak, aby

- a) účetní závěrky sestavené podle českých účetních předpisů podávaly co nejlépe věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky;
- b) účetní závěrky sestavené podle českých účetních předpisů byly srovnatelné a všeobecně přijímané externími uživateli účetních závěrek a aby poskytovaly kvalitní informace pro jejich ekonomická rozhodování;
- c) při aplikaci českých účetních předpisů bylo dosaženo v účelné míře žádoucí harmonizace s mezinárodně uznávanými účetními principy, pravidly a zvyklostmi;
- d) Interpretace byly přínosem pro práci auditorů a ostatních odborníků a institucí zabývajících se oblastmi, které jsou předmětem Interpretací.

Proces tvorby a vydávání Interpretací

Zásady tvorby Interpretací

7. Interpretace jsou vydávány Národní účetní radou. Při tvorbě Interpretace NÚR využívá svých členů a spolupracuje s odborníky zabývajícími se oblastí, která je předmětem Interpretace.

8. NÚR při tvorbě Interpretací vychází ze zákona o účetnictví, ostatních zákonů a předpisů a v případě, kdy tyto předpisy neposkytují jednoznačné vodítko, přihlíží ke způsobu naplnění věrného a poctivého obrazu v mezinárodně uznávaných pravidlech (pokud takové existují). Při tvorbě Interpretace NÚR vždy přijímá pouze taková stanoviska, o kterých je přesvědčena, že jsou v souladu s právním řádem České republiky.

9. Při tvorbě Interpretace postupuje NÚR nezávisle, objektivně a respektuje veřejný zájem.

Stanovení předmětu Interpretace

10. Návrhy témat, které mají být upraveny Interpretací předkládají členové NÚR na jejím zasedání.

11. Předkladatelé účetních závěrek, auditoři a další osoby a instituce, jejichž zájmy souvisejí s účetním výkaznictvím, se vyzývají, aby NÚR prostřednictvím jejích členů sdělovali případy, ve kterých se podle nich objevily otázky, které by měly být řešeny Interpretací. Navrhovatelé se vyzývají, aby pro podání návrhu využili šablony, která je k dispozici na WWW stránkách NÚR.

12. Navrhovaná témata, kterými by se měla NÚR zabývat, jsou předávána úřadujícímu předsedovi NÚR. Návrhy musí obsahovat jak podrobný popis problému včetně formulace otázky, možné důsledky vznikající z jejich neřešení, alternativy navrhovaného řešení a jejich stručné zdůvodnění. Takový návrh je zařazen do programu jednání obsaženém v pozvánce na jednání NÚR, která je rozesílána nejpozději jeden týden před datem zasedání NÚR.

13. Při posuzování, zda by se měla NÚR danou otázkou zabývat, bere NÚR v úvahu následující kritéria:
- a) problém není individuální a zasahuje významnou část účetní praxe;
 - b) neřešení problému by významně ovlivnilo kvalitu účetního výkaznictví a mělo významný dopad na informace uvedené v účetní závěrce za podmínky, že takový informační přínos bude pro uživatele účetní závěrky větší než náklady nutné na jejich získání;
 - c) k řešení problému existují významně odlišná stanoviska nebo problém nebyl dosud řešen;
 - d) řešení problému je v souladu s účelem, posláním a postavením NÚR a předmětem a cílem Interpretací.
14. O přijetí navrhovaného problému k řešení rozhoduje NÚR na svém zasedání hlasováním. Návrh je přijat, hlasuje-li pro něj nadpoloviční většina všech hlasů NÚR.
15. V případě, že NÚR neschválí navrhovaný problém k řešení, sdělí tuto skutečnost navrhovatelům s uvedením důvodu, proč tak bylo rozhodnuto.

Návrh interpretace

16. Součástí rozhodnutí o přijetí navrhovaného problému musí být i stručný návrh jeho řešení, který bude Interpretace obsahovat. Pokud není o tomto řešení shoda již v okamžiku přijetí návrhu, připraví členové NÚR do stanoveného termínu alternativní návrhy řešení problému, o kterých bude NÚR na určeném zasedání hlasovat. Návrh řešení problému je přijat, pokud pro něj hlasuje nadpoloviční většina všech hlasů NÚR.
17. Po schválení návrhu řešení problému pověří NÚR jednoho ze svých členů vypracováním textu Návrhu interpretace. Tento člen je oprávněn přizvat ke spolupráci na tvorbě textu Návrhu interpretace další členy NÚR, případně další odborníky a instituce zabývajícími se oblastí, která je předmětem Interpretace.
18. Člen pověřený zpracováním Návrhu interpretace zodpovídá za organizační zajištění přípravy textu Návrhu interpretace včetně shromažďování a zpracování připomínek a soulad jeho textu se schváleným návrhem řešení a všemi ostatními pravidly tvorby Interpretací. Za zvolené řešení a schválený finální text Interpretace však zodpovídá NÚR, která jím vyjadřuje svůj odborný názor a rozhoduje o něm svým hlasováním. Při zpracování textu Interpretace postupuje pověřený člen NÚR nezávisle, objektivně a ve veřejném zájmu.
19. Veškeré informace a písemnosti týkající se zpracování Návrhu interpretace jsou pracovní a neveřejné a až do okamžiku schválení textu Návrhu interpretace ke zveřejnění Národní účetní radou musí být takto zřetelně označeny na každé straně textem „Pracovní neveřejný návrh“.
20. Člen pověřený zpracováním textu Návrhu interpretace jej předloží všem ostatním členům NÚR nejpozději tři týdny před konáním zasedání, na kterém se bude Návrh projednávat. Návrh interpretace je schválen, pokud pro něj hlasuje nadpoloviční většina všech hlasů NÚR.

21. Sválený text Návrhu interpretace je NÚR zveřejněn k veřejnému připomínkování po přiměřenou lhůtu, která je stanovena s přihlédnutím k podstatě řešeného problému. Tato doba nesmí být kratší než 30 dnů. Veškeré relevantní připomínky přijaté v rámci veřejného připomínkového řízení jsou NÚR zveřejňovány.

22. Člen pověřený zpracováním Návrhu interpretace zpracuje obdržené připomínky a podá o nich zprávu, ve které uvede přehled připomínek, které byly akceptovány a popíše způsob zpracování s odůvodněním přijetí daných připomínek. Rovněž uvede přehled připomínek, které akceptovány nebyly a důvody jejich nezpracování. Tato zpráva je podkladem pro schválení finální verze textu Interpretace a je zveřejněna stejným způsobem jako text Návrhu interpretace pro připomínkové řízení.

23. V odůvodněných případech, kdy je rozsah a význam změn provedených na základě připomínek významný, může být zveřejněn upravený text Návrhu interpretace k opakovanému připomínkovému řízení, které se řídí stejnými pravidly jako předcházející připomínkové řízení.

Struktura Interpretace

24. NÚR zpracovává Návrh interpretace a vydává její schválené znění vždy v následující závazné struktuře:

- a) číslo a název Interpretace;
- b) preambule: „Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 7, odst. 1). Za vedení účetnictví je odpovědná účetní jednotka. Tato interpretace není právně závazným stanoviskem, pouze vyjadřuje odborný názor Národní účetní rady a může být aplikována pouze v kontextu s Předmluvou Národní účetní rady k interpretacím českých účetních standardů. Postup(y) popsany(é) v této interpretaci poskytuje(i) účetní jednotce návod v případech, kdy má jejich aplikace významný dopad na informace uvedené v účetní závěrce a kdy informační přínosy jsou větší než náklady nutné na jejich získání.“
- c) „Popis problému“, který Interpretace řeší, včetně formulace otázky, na kterou dává Interpretace odpověď;
- d) „Řešení problému“ formou odpovědi na otázky formulované v „Popisu problému“;
- e) „Zdůvodnění řešení“ s odkazy na účetní předpisy, o které byly použity jako argumenty při formulaci řešení problému, a o které se řešení opírá;
- f) datum schválení Interpretace NÚR;
- g) lhůtu a adresu pro zasílání připomínek k Návrhu interpretace.

25. Text jednotlivých částí Interpretace dle bodu 22, písmena c) až e) má formu průběžně číslovaných odstavců.

Schválení a vydání Interpretace

26. Konečné znění Interpretace schvaluje NÚR. Interpretace je schválena, pokud pro ni hlasuje nadpoloviční většina všech hlasů NÚR. Pokud Interpretace není NÚR schválena, rozhodne NÚR, zda bude problém odložen, vrácen k přepracování nebo bude tvorbou nového návrhu pověřen jiný člen NÚR.

27. Konečné znění Interpretace NÚR zveřejní.

28. Spolu s konečným zněním Interpretace zveřejňuje NÚR i zprávu, která obsahuje stručný přehled a zdůvodnění relevantních připomínek, které byly zapracovány a relevantních připomínek, které akceptovány nebyly a důvody jejich nezpracování. Součástí zprávy je i zveřejnění hlasování členů NÚR se zdůvodněním jejich případných nesouhlasných stanovisek.

Tento text „Předmluvy Národní účetní rady k Interpretacím českých účetních předpisů“ byl schválen jednomyslně všemi přítomnými zástupci členů Národní účetní rady na jejím zasedání dne 19. října 2004, upraven 14.12.2009.